

שלום רב,

הנדון : בקשתך לקבלת מידע אודות פגיעות מיניות בצה"ל בשנים 2014 ו-2019

1. בקשתך בנושא שבנדון, מיום 18 ביוני 2020, התקבלה בלשכתנו והועברה להתייחסות הגורמים המקצועיים.
2. בפתח הדברים נבקש להדגיש, כי צה"ל רואה כל פגיעה על רקע מיני בחומרה רבה ופועל למיגור התופעה משורותיו. צה"ל פועל להטמעת כללי המותר והאסור בקרב מפקדים וחיילים, ליידוע הנפגעים באשר לאפשרויות העומדות בפניהם, ומעודד דיווח על אירועי פגיעה מינית. צה"ל פועל למיצוי הדין עם הפוגעים ונוקט צעדים משפטיים, פיקודיים ומנהליים במקרים המתאימים.
3. בנוסף, צה"ל מעניק סיוע וליווי ייחודיים ומקיפים לחיילים שנפגעו על רקע מיני. יחידת היוה"ל"ם מפעילה את מהו"ת - מרכז התמודדות ותמיכה לנפגעי ולנפגעות פגיעה על רקע מיני. המרכז מלווה כל חייל וחיילת שנפגעו על רקע מיני, בנסיבות צבאיות או בנסיבות אזרחיות, נטולות כל הקשר צבאי, לרבות לפני הגיוס לצה"ל. המרכז מעמיד לרשות הנפגעים והנפגעות טיפול רגשי (פרטני וקבוצתי), ליווי וסיוע בהגשת התלונה ובהליכים המשפטיים וייעוץ משפטי באשר לזכויותיהם בהליך.
4. במסגרת הדיווח, ניתן לנפגעת/הסבר מפורט בדבר אפיקי הפעולה האפשריים. בין היתר:
  - א. הגשת תלונה למשטרה הצבאית החוקרת (להלן: מצ"ח) או למשטרת ישראל (אם האירוע התרחש ללא זיקה למסגרת הצבאית).
  - ב. טיפול במישור הפיקודי (אם האירוע מתאים לטיפול במסגרת זו).
  - ג. מענה לנפגעת/ ברמה הפיקודית (למשל, שיבוץ בתפקיד אחר גם ללא הגשת תלונה).ההחלטה בדבר אפיק הפעולה נתונה, ככלל, לשיקול דעת הנפגעת/ת.
5. יצוין כי בחודש מאי 2020, פרסם **מבקר המדינה** דו"ח שנתי (ב70), אשר עסק ביישום החוק למניעת הטרדה מינית **במגזר הציבורי**. במסגרת הדו"ח המליץ מבקר המדינה לנציבות שירות המדינה לבחון את השינויים שנערכו בצה"ל (וכן במשטרה ובשב"ס) בנוגע לטיפול בהטרדות מיניות, וליישם בגופים שבאחריותו. בין היתר, **צוינו לטובה הפעולות שנוקט צה"ל בנוגע לליווי, תמיכה והסרת חסמים להגשת תלונות**: הקמת מהו"ת בשנת 2012, הרחבת מערך ממונות היוה"ל"ם בכל יחידות צה"ל, פעולות הדרכה והסברה מותאמות, ודירקטיבה ברורה של הנהלת הארגון למדיניות של **אפס סובלנות** כלפי כל גילוי של הטרדה מינית ושימוש לרעה בסמכויות הפיקוד.

להלן התייחסות צה"ל לנתונים שהתבקשו:

יוה"ל"ם ומהו"ת

6. **סעיף 1:** להלן הנתונים המבוקשים, בהתאם למידע הקיים בצה"ל. יודגש, כי הדיווחים מתייחסים לעבירות לכאורה שנעברו הן בנסיבות צבאיות והן בנסיבות אזרחיות, כלומר ללא כל זיקה לצה"ל (כגון: במהלך חופשה), ואף לפני הגיוס לצה"ל. לפי ניתוח המידע שנערך בצה"ל, קיים קשר ישיר בין הגברת המודעות ופעילות ההסברה בנושא הטרדות מיניות לבין העלייה במספר הדיווחים בפועל.

7. מתוך הדיווחים שהתקבלו בשנת 2019, 1,239 מהדיווחים מתייחסים לפגיעה מינית בנסיבות צבאיות ו-736 מהדיווחים מתייחסים לפגיעה מינית בנסיבות אזרחיות. מתוך הדיווחים שהתקבלו בשנת 2014, 667 הם דיווחים על פגיעה מינית בנסיבות צבאיות ואילו 406 הם דיווחים על פגיעה מינית בנסיבות אזרחיות.

8. **סעיף 1(א):** להלן פילוח כלל הדיווחים לפי סוג העבירה (בנסיבות צבאיות ובנסיבות אזרחיות נטולות כל זיקה צבאית):

סוג העבירה	2014	2019
אונס, ניסיון לאונס ומעשה סדום	171	306
מעשה מגונה והטרדה מינית פיזית	524	830
הטרדה מינית מילולית ואווירה מטרידה	308	540
מערכת יחסים אסורה בין מפקד לבין פקוד/ה	-	31
הצצה, צילום ופגיעה בפרטיות	70	95
אחר (סחיטה באיומים, התנכלות)	-	173
סה"כ	1,073	1,975

9. **סעיף 1(ב):** להלן פילוח לפי מגדר הפוגע/ת:

	נשים	גברים	לא ידוע
2014	20	684	369
2019	84	1,683	208

10. **סעיף 1(ג):** להלן פילוח לפי מגדר המדווח/ת:

	נשים	גברים	לא ידוע
2014	997	76	-
2019	1,717	257	1

11. **סעיף 1(ד):** הפילוח המבוקש יצריך בדיקה פרטנית של כל אחד מן הדיווחים, אשר תעלה לכדי הקצאת משאבים בלתי סבירה. על כן, לא נוכל למסור לידיך את המידע המבוקש, זאת בהתאם לסעיף 1(8) לחוק חופש המידע, התשנ"ח-1998 (להלן: "החוק").

12. **סעיף 1(ה):** להלן פילוח לפי זהות הפוגע :

2019	2014	סוג השירות	
403	222	חיילים בשירות חובה	
76	27	נגדים בקבע מובהק (דרגת רס"ר ומעלה)	קצינים בקבע ונגדים
65	42	נגדים בקבע ראשוני (עד דרגת רס"ל)	
71	39	קצינים בקבע ראשוני (עד דרגת סרן)	
58	35	קצינים בקבע מובהק (דרגת רס"ן ומעלה)	
13	31	קצינים ונגדים שזהותם לא ידועה	
40	23	אזרחים עובדי צה"ל	
29	22	משרתי מילואים	
215	176	אזרחים ופוגעים שזהותם לא ידועה	

הנתונים האמורים מתייחסים לאירועים בנסיבות צבאיות, כלומר אירועים בהם מעורבים משרתי צה"ל או אזרחים עובדי צה"ל, כאשר לאירוע או למיקומו זיקה צבאית. מספר הפוגעים נמוך ממספר הדיווחים, שכן לעיתים מתקבלים מספר דיווחים בעניינו של אותו הפוגע.

13. **סעיף 1(ו):** הנתונים הקיימים ביחידת היוה"ל"ם מתייחסים לאפיקים אליהם הופנו הדיווחים בדבר פגיעה מינית בנסיבות צבאיות (ראו סעיף 2 שלהלן). הפילוח המבוקש בסעיף זה יצריך בדיקה פרטנית של כל אחד מן הדיווחים, אשר תצריך הקצאת משאבים בלתי סבירה. על כן, לא נוכל למסור לידיך את המידע המבוקש, זאת בהתאם לסעיף (1)8 לחוק חופש המידע, התשנ"ח-1998 (להלן: "החוק").

14. **סעיף 2:** האפיקים אליהם הופנו הדיווחים בדבר פגיעה מינית בנסיבות צבאיות :

הפניה למצ"ח	הפניה לטיפול ביחידה	הפניה למשטרת ישראל
2014	154	28
2019	179	356
		7
		12

משטרה צבאית

15. **סעיף 1:** להלן מספר התיקים¹ הנוגעים לתקיפה מינית בהם טיפלה המשטרה הצבאית בשנים 2014 ו-2019, בפילוח לפי קריטריונים :

¹ מספר התיקים נמוך ממספר הפניות שהופנו למצ"ח שכן ייתכן שתיק אחד מתייחס למספר מתלוננים.

16. **סעיף 1(א):** להלן פילוח לפי סוג העבירה :

2019	2014	סוג עבירה
5	8	אונס
113	62	מעשה מגונה או הטרדה מינית פיזית
31	27	הטרדה מינית מילולית
8	27	הצצה
0	0	אחר
157	124	סה"כ

17. **סעיף 1(ב):** להלן פילוח לפי מגדר החשוד :

2019	2014	
140	94	גבר
8	14	אישה
9	12	לא אותר החשוד

חלוקת מגדר החשודים המצוינת בטבלה אינה מדויקת לאור תקלה במערכת הוצאה ובקרת הנתונים.

18. **סעיף 1(ג):** להלן פילוח לפי מגדר המתלונן :

2019	2014	
23	13	גבר
135	110	אישה
0	1	לא ידוע מין הנפגעת

19. **סעיף 1(ד):** נתון זה לא מוזן ולא ניתן להפיקו ממערכת המידע הממוחשבת, אלא נדרש לעבור ידנית על מאות תיקי חקירה, ועל התוכן במערכות המחשוב. עוד יצוין כי בשנה החולפת פסקה מלפעול מערכת אחזור הנתונים של מצ"ח שבאמצעותה ייתכן שהיה ניתן לצמצם באופן חלקי את מלאכת אחזור הנתונים שהתבקשו באופן ידני. לאור האמור, לצורך הפקת מידע זה נדרשת הקצאת משאבים בלתי סבירה. על כן, לא נוכל למסור לידיך את המידע המבוקש, זאת בהתאם לסעיף 1(8) לחוק חופש המידע, התשנ"ח-1998 (להלן: "החוק").

20. **סעיף 1(ה):** להלן פילוח לפי דרגת החשוד :

2019	2014	
23	27	טוראי
25	19	רב"ט
18	11	סמל
14	7	סמ"ר
7	7	רס"ל

8	7	רס"ר
7	4	רס"ם
9	1	רס"ב
2	2	רנ"ג
20	18	קצין עד דרגת רס"ן
4	3	קצין בדרגת סא"ל ומעלה
9	2	אזרח עובד צה"ל
0	4	אזרח
12	12	לא אותר חשוד

חלוקת דרגות החשודים המצוינת בטבלה אינה מדויקת לאור תקלה במערכת הפקת ובקרת הנתונים.

הפרקליטות הצבאית

21. נציין, כי אין ברשות התביעה הצבאית את הנתונים המבוקשים ביחס לשנת 2014. זאת, מאחר שהמערכת המחשובית בה השתמשה התביעה הצבאית באותה עת אינה בשימוש עוד, ולא ניתן לאחזר את הנתונים ממנה. איסוף מידע לגבי שנת 2014 מצריך עיון במאות תיקים שנפתחו באותה שנה, באופן ידני, והדבר כרוך בהשקעת משאבים בלתי סבירה לפי סעיף 8(1) לחוק.

לפיכך, הנתונים הנוגעים לשנת 2014 המוצגים להלן, לקוחים ממענה לבקשת מידע של "איגוד מרכזי הסיוע לנפגעות ולנפגעי תקיפה מינית", מיום 2 ביוני 2015 (סימוכין: דו"צ, שו-21121) (להלן: המענה משנת 2015).

22. **סעיף 1:** בשנת 2019 טיפלה התביעה הצבאית ב-166 תיקי חקירה שעניינם פגיעה על רקע מיני. המערכת הממוחשבת אינה מאפשרת לפלח את הנתונים לפי המבוקש בסעיפים א' עד ה'.

בשנת 2014 טיפלה התביעה הצבאית ב-104 תיקי חקירה שעניינם פגיעה על רקע מיני. הנתון מתבסס, כאמור, על המענה לבקשה משנת 2015. אין ברשותנו את המידע שהתבקש לפי הפילוחים בשאלה 1 בסעיפים א' עד ה'.

23. **סעיף 2:** להלן מידע בדבר כתבי אישום בעבירות שעניינן פגיעה על רקע מיני שהוגשו בשנים 2014 ו-2019. אין ברשותנו פילוח של כתבי האישום לפי הזיקה בין הפוגעת לבין נפגעת (סעיף 2(ב) לבקשה).

מספר כתבי אישום שהוגשו בפילוח לפי הקריטריונים הבאים:

2019	2014 ²	המידע שהתבקש		סעיף לבקשה
-	3	אינוס/ מעשה סדום	סוג העבירה	סעיף 2(א):
18	15	מעשה מגונה		
-	-	בעילה אסורה בהסכמה		
3	5	הטרדה מינית		

² חלק מכתבי האישום מכילים יותר מעבירה אחת. החלוקה נעשתה בהתאם לעבירה העיקרית שיוחסה בכתב האישום.

3	13	פגיעה בפרטיות		
2	1	סעיפי סל		
3	אין מידע	טור'	דרגת הנאשם	סעיף 2(ג):
5		רב"ט		
5		סמל		
4		סמ"ר		
1		רס"ר		
1		רס"ב		
3		רס"ל		
1		אעי"ץ		
1		סגן		
2		סרן		

הנתונים נוגעים לכתבי אישום שהוגשו בשנים 2014 ו-2019. חלק מהאירועים נחקרו בשנים קודמות.

24. **סעיף 3:** בפנייתך ביקשת מידע בדבר מספר התיקים הנוגעים לפגיעה על רקע מיני, שנסגרו בשנים 2014 ו-2019. בחוק השיפוט הצבאי, התשט"ו - 1955, בשונה מחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב - 1982, לא קבועות עילות לסגירת תיקי חקירה. החלטה של פרקליט צבאי לסגור תיק חקירה מביאה בחשבון שורה של שיקולים. על כן, לא קיים מידע לפי הפילוח המבוקש.

להלן מידע בדבר תיקים שנסגרו בשנים 2014 ו-2019 ללא נקיטת צעדים כלפי החשודים בתיק.

מספר התיקים שנסגרו בפילוח לפי הקריטריונים הבאים:

2019	2014	המידע שהתבקש		סעיף לבקשה
3	בסך הכל נסגרו 34 תיקים בשנת 2014. אין בידינו מידע בנוגע לפילוח התיקים בהתאם לסוג העבירה ודרגת החשוד.	אינוס/ מעשה סדום	סוג העבירה	סעיף 3(א):
15		מעשה מגונה		
1		בעילה אסורה בהסכמה		
15		הטרדה מינית		
10		פגיעה בפרטיות		
3		סעיפי סל		
14		טור'	דרגת החשוד	סעיף 3(ה):
5		רב"ט		
5		סמל		
3		סמ"ר		
1		רס"ר		
3		רס"ב		
1		רס"ל		
1		רס"ם		
4		אעי"ץ		
1		עובדי קבלן		
1		סג"ם		

1		סגן		
2		סרן		
1		רס"ן		
1		סא"ל		
3		לא ידוע		

נבקש להעיר, כי הנתונים נוגעים לתיקים שנסגרו בשנים 2014 ו-2019. חלק מהאירועים נחקרו בשנים קודמות.

25. **סעיף 4:** בחוק השיפוט הצבאי, התשט"ו 1955, לא קיימת אפשרות להוציא צווי שירות לתועלת הציבור ללא הרשעה, אלא לאזרחים עובדי צה"ל. בשנת 2019 ניתן צו אחד כזה, ואין ברשותנו מידע האם ניתנו צווים כאלו בשנת 2014.

כלי ה"ההסדר המותנה" המיושם בעבירות מסוימות בצה"ל כעניין שבמדיניות (מאחר שההסדר הקיים בחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב - 1982 אינו חל על מערכת המשפט הצבאית), לא הוחל על עבירות מין או על עבירות שעניינן פגיעה על רקע מיני.

מספר ההליכים המשפטיים שהסתיימו בפילוח לפי הקריטריונים הבאים:

סעיף לבקשה	המידע שהתבקש	2014	2019
סעיף 4(א)	הרשעות	26	18
סעיף 4(ב)	זיכויים	2	2

נבקש להעיר, כי הנתונים נוגעים להליכים שהסתיימו בשנים 2014 ו-2019. חלק מהתיקים הוגשו בשנים שקדמו לשנים אלו אך הסתיימו בשנים 2014 ו-2019.

26. **סעיף 5:** גזרי הדין של בתי הדין הצבאיים מפורסמים במאגרי מידע משפטיים. לפיכך, בקשתך נדחית בהתאם להוראת סעיף 4(8) לחוק.

מרכז התמודדות ותמיכה (מהו"ת)

27. **סעיף 1:** הפניות המתקבלות ביוה"ל"ם הן פניות שמועברות ע"י ממוני היוה"ל"ם למהו"ת ולמדור למניעת הטרדה מינית, או לחלופין, פניות המוגשות במישרין למהו"ת. על כן, ראו הנתונים שפורטו לעיל.

28. **סעיף 2:** צה"ל מעניק טיפול רגשי לכל נפגעת/ת המעוניינת בכך. בשנת 2019 ניתן טיפול רגשי ל- 208 חיילים וחיילות במהו"ת ו- 203 חיילים וחיילות הופנו על-ידי מהו"ת לגורמי בריאות הנפש ביחידות צה"ל השונות. בשנת 2014 טופלו במרכז 173 חיילים וחיילות.

בברכה,

סא"ל   צופיה   מוסקוביץ'
רע"ן   אסטרטגיה ומבצעי   תקשורת
ב/דובר צה"ל והממונה על חופש המידע בצה"ל